

הקריירה המזהירה של מזכיר מדור הבילוש בתל-אביב, ששירת אדונים רבים מדי בבלש אהב נעדרות

על התנהגותו של עמוס בבארים ואשר סירבו לשתף פעולה נגד מצפונם ונגד האמת. פרשת שיטריה, שלא היה עדיין אסיר, באה לנוביק, זוהר והופשטטר כקראוור בלתי צפויה. הם החליטו כי עדותו נגד הקצינים המתקשים, על מעשים שלא עשו, עשויה לשמש מכשיר חשוב במלחמת עמוס בן-גוריון.

נוביק החל להפעיל את אנשיו. סמלי המחלקה לתפקידים מיוחדים, אשל (פרידלנדר) ועמרם שריבט ביקרו אצל שיטריה, הסבירו לו כי אפשר יהיה לעזור לו, אם רק יסכים לשתף פעולה נגד מפקדו, זאב שטיינברג ונגד הקצינים והסמלים האחרים.

שיטריה סירב. הוא ביקר את שטיינברג בדירתו, סיפר לו על הצעתם של אשל ושריבט. שטיינברג לא היסס, פנה מיד לסגן-מפקד המחוז יעקב קנה, ביקש ממנו להתלונן על נוביק בפני המפקח הכללי יחזקאל סהר.

שטיינברג לא ידע או כי בעוד זמן קצר ישב הוא בעצמו בבית-הסוהר, וכי תוכנית השטנים הגדולה היתה עדיין רק בצעדיה הראשונים.

אשה בתא

נוביק, הופשטטר וזוהר לא חדלו ממאמציהם גם לאחר ששיטריה נשלח לרצות את עונשו בבית-הסוהר. זוהר הוזמן לכיתו את אשתו של שיטריה, פקידה בחברת החשמל, ביקש ממנה לבקר את בעלה האסיר, להסביר לו כי כדאי לו — לטובתו — להסכים להצעתו של נוביק.

שיטריה התקש בסיורו. אולם אחרי שכמה אסירים התנפלו עליו בבית-הסוהר, היכו אותו מכות נאמנות, הודיע שיטריה לאשתו כי הוא מוכן לכל מה שיבקשו ממנו. הוא הועבר למחנה מעשיהו, חיכה בקוצר רוח לביקור הסמלים ממחלקת הקת"ם. בינתיים הורשה לאשתו לבקר אצל בעלה, לבלות עמו ביחידות שעות ארוכות בתאו, באין מפריע.

אולם המשימה החשובה לא הוטלה על שכמם של סמלים פשוטים. זוהר והופשטטר בכבודם ובעצמם נסעו למעשיהו, נפגשו עם שיטריה ביחידות, עזרו לו לנסח את הודעתו, שנכתבה ונחתמה בכתיב-ידו. כשחזרו למטה הארצי, החזיקו בידיהם מיסמך יקר שהכיל את ההאשמות הבאות מפי הסמל המודה והאסור:

- מפקד הגפה הרומית, יהושוע בן-ארי, קיבל משיטריה חבילת-בשר, ללא תשלום.
- סגן מפקד מדור הבילוש בתל-אביב, יונה גילביץ, קיבל חפסות סיגריות במתנה מאנשו העולם התחתון, שנחקרו במדורו.
- הקצין אביגדור קצנבלונג, מפקדו לשעבר וחבר בית-הדין המשמעתי בפניו נשפט, קיבל מכונת-כתיסה לביתו, ממקור מפוקפק.
- הקצין זאב שטיינברג, מפקדו של שיטריה, קיבל מתנות מאנשי העולם התחתון.
- הסמל מנשה ברדיין, חברו לעבודה, עישן חאשיש בבית-המרתף התורכי, ברחוב פינס בתל-אביב.
- הסמל דוד ליבווביץ, חי על רחחיה של וונה.
- הסמל שמעון פרנקנטל היה נוהג לקבל בשר וירקות מהכיסים הפולניים בפרו, וכמו כן גנב עשרים לירות זהב מתוך הסכום שנמצא לאחר הגניבה בקונסוליה ההולנדית בירושלים.

שיטריה, זוהר והופשטטר ידעו כי כל ההאשמות האלה הן שקר מחולט. יותר מזה: אף לא אחד מכל האנשים ששיטריה האשימם לא הועמד מעולם לדין על האשמות אלה. חלק מהם אף משרת עדיין במשטרת ישראל.

חיי משפחה כמאמר

רגע בו נחתמה ההודעה, נחרץ גורלם של שטיינברג וסמליו. האנשים, שידעו יותר מדי על סגור-המפקח הכללי עמוס בן-גוריון, הושמו במעצר, הושמטו ללא רחמים בכל רחבי הארץ, בעזרת מכתביו של יחזקאל סהר לראש הממשלה, שפורסמו ברבים.

שיטריה קיבל את הפרס המגיע לו: הוא הועבר ממעשיהו למחנה משמר-הגבול בפתח-תקוה, שם הסתובב חופשי והועסק בתפקידים מיוחדים במחנה. אשתו היתה מבקרת אותו בתכיפות, מוסעת למחנה וחזרה במכונית משטרה, שהועמדה לרשותה בכל פעם שבעלה הרגיש צורך בהברתה.

לפני שבועות אחדים שוחרר שיטריה ממעצרו. הוא לא היה צריך לדאוג לפרנסתו. לכך דאגו כבר אחרים: בניגוד לשוטרים מפורסמים אחרים, שהמשטרה מסרבת לדאוג לעתידם לאחר שנפצעו בשירותיה או פוטרו ללא פיצויים, סודר משיטריה מיד בעבודה אחרת ומכניסה, המתאימה כמובן במיוחד לאדם שנשפט על קבלת שוחד, התרועעות עם פושעים ומעילה באימונו.

השוטר שגורש מהמשטרה, אחרי שבית-דין משמעתי קבע כי "הטיל קלון על השם הטוב של משטרת-ישראל", נתמנה כמחסנאי במפעל החדש של חברת החשמל בסוכריו, ליד יבנה.

ליצאנית הנמצאת בסביבה, מוציא מכיסו את דמי התשלום, מסביר לה כי הלקוח הוא סמל משטרה. ביקוריו של שיטריה, העידו הרועים, היו תכופים ביותר. בדרך כלל היה הסמל מבקר במקום אחת לשבוע, עוזב אותו בחברת אחת הגברות. לעיתים קרובות לא היה מסתפק בשוה כסף, היה דורש כסף ממש.

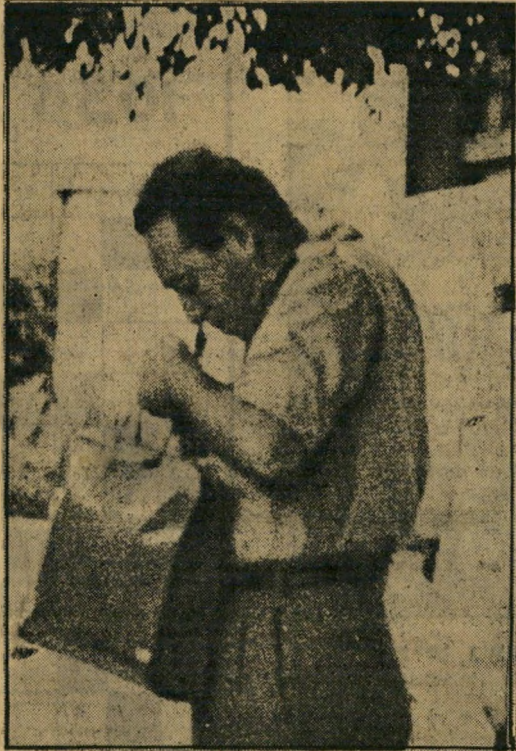
"פעם ביקש ממני הלאהה של 10 ל"י. נתתי לו כנראה לירה אחת בטעות. הוא הלך וחזר בערב ואמר שטעיתי. אחרי כמה ימים ביקש ממני עוד הלאהה. רציתי לתת לו חמש לירות, והוא ביקש עשר. אף פעם לא החזיר לי את הלאהות שקיבל ממני", סיפר הגיינצי הגדול בעדותו בבית-הדין המשמעתי.

שעון למזכיר דייקן

כספים ויצאניות לא היו חולשותיו היחידות של מזכיר מדור-הבילוש. לעיתים קרובות היה שיטריה סועד על חשבונם של הרועים ובעלי מועדוני-קלפים. השוטרים, שהיו מזדמנים למשרדי מדור-הבילוש בתל-אביב, היו יודעים כי בכיסו של מזכיר המדור אפשר למצוא תמיד קופסת סיגריות אנגליות משוכחות, המוצאות במצית מובחר.

לטעמו הטוב של שיטריה יצאו מוניטין בין כל שוטרי

סמל-לשעבר שיטריה
האשה ביקרה בבית-הסוהר

תל-אביב. משום כך, כנראה, לא התפלא איש מהם להיווכח באחד הימים כי דייקנותו של מזכיר מדור-הבילוש הגיעה לממדים קיצוניים כל-כך, עד שהוא גאלץ להשיג לעצמו שעון יקר ביותר מתוצרת בית-החרושת דוקסה. רק בבית-הדין המשמעתי הוברר מקור השעון. גם הוא — כהלאהות, כסיגריות וכסעודות הדשנות — בא מכיסיהם השופעים של רועי-הוונות התל-אביבים, שדאגו בצדק ליחסים טובים במיוחד עם אישיות רמת-מעלה, כמו מזכיר מדור-הבילוש של מחוז תל-אביב.

מרבית שוטרי המדור ידעו על כל הדברים האלה. אולם בלא עזרת מרשיעה של ממש, לא רצה אף לא אחד מהם, או מקציני המחוז, לגעת באיש אמונו של שמאי זוהר.

כל אנשי נוביק

מש באותם הימים בהם החליט בית-הדין המשמעתי להדיח את שיטריה ולפטרו מהמשטרה, עסקו קצינים אחרים של המטה הארצי בפעולה משטרית אחרת לגמרי. היו אלה הקצינים מאיר נוביק, איש הקשר בין המשטרה לש.ב. שמאי זוהר, ראש המחלקה הכלכלית, ואפרים הופשטטר, ראש המחלקה הפלילית. הם עסקו בהכנת פרשת התביעה של מפקדו, עמוס בן-גוריון, נגד שורת המתנדבים.

אחת המשימות החשובות שעמדה בפניהם: מציאת חומר מרשיע נגד אותם הקציני המטה והמחוז, שידעו יותר מדי

ב אחד מימי הקיץ שעבר נכנסו השוטרים יעקב פרנקנטל ויצחק נוימן לחדרו של מפקדם, ראש מדור-הבילוש במטה מחוז תל-אביב, ע.מ.מ. זאב שטיינברג, סגרו היטב את הדלת מאחוריהם ומסרו לו את האינפורמציה האחרונה שקיבלו מאחד ממודיעיהם. הידיעה שמסרו השוטרים למפקדם באותו יום, היתה שונה תכלית השינוי מהידיעות השיגרתיות שהיו מוסרים לו בפעמים אחרות: נוימן נפגש עם רועי-הוונות שמעון ("הגיינצי") פרידמן, שהתלונן באוזניו על מזכיר מדור-הבילוש, הסמל שמעון שיטריה.

שיטריה לקח ממני 60 לירות תמורת סגירת התיק, שנפתח נגדי בנפה הצפונית על-ידי הסמל יונה סירקיס", סיפר הגיינצי לנוימן.

שטיינברג פעל במהירות. הוא פנה למפקדו, ראש הענף הפלילי במטה המחוז, ס.מ.מ. אריה נאור (שמילגובסקי), סיפר לו על הידיעה שקיבל משוטריו. נאור פנה רשמית למטה הארצי, שמינה את ע.מ.מ. חיים אנטין כקצין חוקר.

תוך ימים אחדים הושלמה החקירה: אנטין הודיע למפקח הכללי כי יש יסוד להעמיד את שיטריה לדין משמעתי. סהר מינה את מפקד מחוז ירושלים, מ"ז לוי אברהמי, ל-אב בית-הדין, ואת הקצינים יצחק אריאל ואביגדור קצנבלונג, בוגן, לחברים. פסק-הדין, שהוצא פה אחד: שיטריה יודח מתפקידו, יפוטר בקלון מהמשטרה, יאסר לשנה.

תפקידים כלדיים בהחלט

מעון שיטריה התגייס למשטרת ישראל ימים מעטים לאחר שעלה לישראל ממרוקו. הבחור הצעיר בן ה-21, שהציג בפני קצין-כוח-האדם של המשטרה תעודת-התגמור של בית-ספר עממי, גוייס מיד לשירות, שובץ בתפקיד נהג במטה הארצי.

כשהוקמה המחלקה לתפקידים כלליים במטה מחוז תל-אביב — כיום מחלקת התפקידים המיוחדים, המקיימת את הקשר עם הש.ב. — חיפש מפקדה, אביגדור קצנבלונג, שוטרים מוכשרים במיוחד. הוא בחר בניהם גם את שיטריה, שהפך עד מהרה לאיש אמונו.

שיטריה (שאינו קרוב של השר) הוכיח כי הוא מתאים למחלקה הכללית. תפקידיו במחלקה היו כלליים ביותר. הוא הצטיין במיוחד כמשרתו האישי של קצנבלונג, סקס באמונה בענייני הפרטים — קניות בשוק, רכישת כרטיסי-קולנוע והסדרת ענייני כביסת המדים במחסן האפסנאות. מסירותו של שיטריה למפקדו זכתה להערכה מתאימה. הוא זכה בשני הסרטים של סמל ב', הועבר משוטיכך ל-מדור הבילוש המחוזי בפקידו של שמאי זוהר, כיום ראש המחלקה הכלכלית במטה הארצי.

גם זוהר הבחין עד מהרה במסירותו האישית של שיטריה למפקדו. הסמל הוריו היה נראה לעיתים תכופות בשוק הכרמל בתל-אביב, כשהוא נושא בזרועותיו את הבילות הירקות, הבשר והמכולת של משפחת זוהר. שיטריה עסק בהצלחה בהכנת חגיגת בר-המצוה של בנו של זוהר, הזמין אישית את העוגות בקונדיטוריה בן-יהודה בתל-אביב.

בשעותיו הפנויות מעסקי משפחת זוהר, טיפל שיטריה במלחמה בננות. תפקידיו הקודמים במחלקה לתפקידים כלליים התרכזו בעיקר בבילוש רצוף בבתי המלון התל-אביבים, שם הכיר תוך כזי עבודתו את כל פרוצדורת העיר.

זוהר מתווך — שיטריה זוהר

יכרותו של הסמל שיטריה עם פרוצדורת תל-אביב היתה אישית ביותר. בשעות הפנאי מתפקידו היה מזכיר מדור הבילוש נראה כשהוא מבלה בבתי-קפה ומועדוני-לילה, בחברת מפקדת ביותר, מסייר בשעות מאוחרות בלילה בחברת עבריינים ורועי-זוונות, מסיים את הסיום באחד מבתי-הבובות שבקרו.

שוטרי מטה המחוז זוכרים עדיין את אותו יום בו פרצה אחת מ"עבודות" רחוב הירקון בתל-אביב למשרדו של זוהר, תבעה ממנו להכריח את שיטריה, פקידו, לדאוג לעתידה. לאחר שביטרת הכניסה להריון.

שיטריה היה כבר נשוי באותה תקופה. אשתו, ששמעה על המקרה, תבעה גט. זוהר היה נאלץ להשתיק את השערוריה, תיווך בין שיטריה לאשתו, עזר לפרוצדורה לחזור למרוקו ארץ מולדתה.

אולם קשריו של הסמל שיטריה עם אנשי העולם התחתון בתל-אביב נפרשו במלוא היקפם רק בעת בירור משפטו בפני בית-הדין המשמעתי. רועי הוונות, הגיינצי הגדול והגיינצי הקטן (דוב ליפנר) שהופיעו כעדי התביעה, גוללו בפני הקצינים הנהגים חשבון-הזולות ארוך של תקופה ארוכה, שעבר מכיסיהם לכיסו הסמל המצלית.

הקשר בין מזכיר מדור הבילוש ורועי-הוונות שבקרו הרחובות בן-יהודה ואלבני היה פשוט מאוד. שיטריה היה מבקר מפעם לפעם במקום, רומז לאחד מהם כי הגיע הזמן להגישו עם אחת העובדות. הגיינצי היה קורא